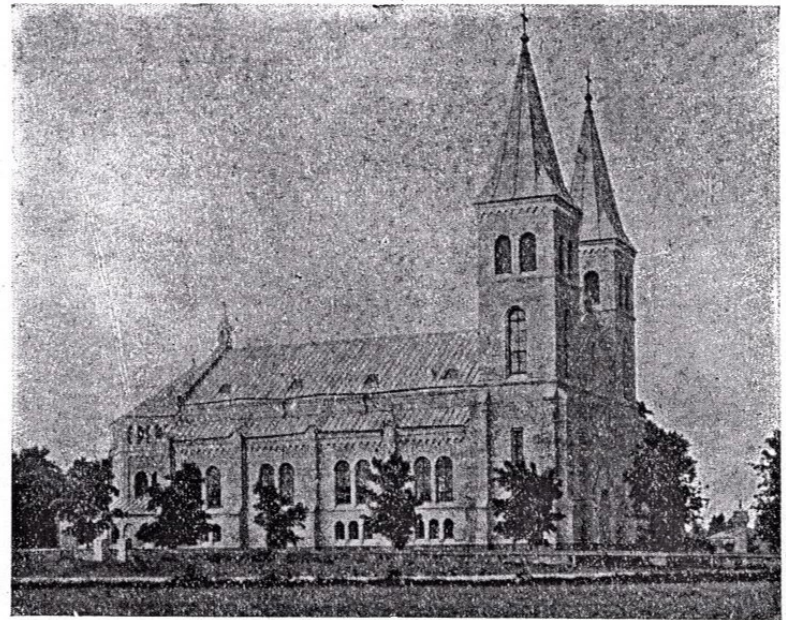
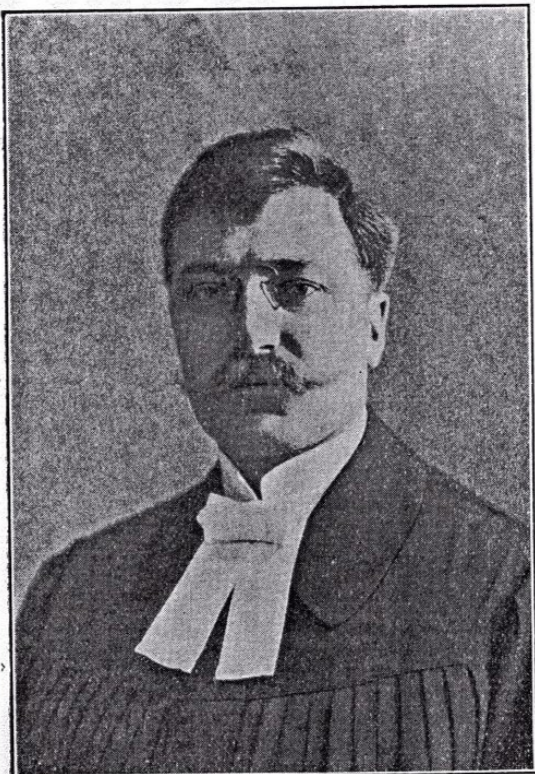

Kapla fogudus

1907—1932.

Õpetaja Joosep Eliiv 1907. a.

Ündmeid kirikukroonikast ja foguduse aruannetest.

„Tuleta meele ennemuistsel päivi,
ja pange tähele aastaid põlvest teise!“

5. Moos. rmt. 32, 7.

1907. 20. augustil peeti Kuusiku mõisas kiriku konventi. Päetva-
forral oli õpetaja walimine Rapla fogudusele. Õpetajaks
waliti Pärnu praostkonna asetäitja õpetaja Joosep Eliiv Kärust.

19. septembril kinnitas Eestimaa Ew. Luth. usu Konsistoorium
walitud õpetaja Rapla foguduse hingekarjaseks.

27. septembril asus õpetaja Raplasse; fogudus kinkis talle kaks
õiduhobust. 21. oktoobril oli walitud ja ametisse kinnitatud õpetaja
pidulik kiriku peale õnnistamine, mida toimetas praost K. Thomson
Hagerist, Juuru õpetaja Chr. Brasche kaasabil.

Kirikute eestseisjaks olid tol forral: Otto v. Ellienfeld — Kuusi-
kult, ja Alexis Baron Girard de Soucanton — Waltust.

Kirikute wõõrmündriteks olid: 1) Uadu Kafemets, Raplast; 2) Rostas Sohne, Allust; 3) Jüri Leidtorp, Allu-Palamullast; 4) Jaan Pochla, Waltust; 5) Juhan Masfow, Härtust; 6) Jaan Kuusemäe, Kuusiku-Jirast; 7) Hans Waldmann, Kuusiku-Jalafelt; 8) Jüri Riiga, Siteldist; 9) Hans Kulw, Sellist; 10) Jüri Võpi, Kodilast; 11) Hans Strandberg, Hagudist; 12) Jaan Riismann, Dolast; 13) Eduard Lepp, Dhukoist; 14) Jüri Künruss, Põllist; 15) Hans Kuurmann, Pihatuist; 16) Uadu Erma, Raiküla-Kaelast; 17) Uadu Masing, Raiküla-Epalt; 18) Peeler Willibert, Kehna-Kalbusi; 19) Mats Saulep, Kehna-Wastjal; 20) Jaak Jaanson, Keatwa-Linnaalustelt; 21) Juhan Tõrwamägi, Keatwa-Lallilt; 22) Mats Mindau, Palu-
küllast; 23) Jaan Ballase, Dhekatust; 24) Jaan Lustig, Järwatandist; 25) Hans Põrtsmuth, Wahakõnnust; 26) Mart Bormeister, Lella-
perest; 27) Jüri Satwelli, Kabalast.

Kõstriks oli Phillipp Schütz ja kirikumeheks Mats Wachtmann.
Järwatandi tabeli juures kõstri ei olnud; kirikumeheks oli Jaan Salm.

Samal sügisel seati siise tabeli juures alaline kõstri koht; kõstri
kohused wõttis enesele ja asus tabeli juure elama Jaan Kafemets.

28. oktoobril oli Rapla uue kõstrimaja pühitsemine.

Rihelkonnas töötas 18 fooli, nende hu' s üks kaheklasiline ministeeriumifool Järvaakandis.

Samal sügisel oli ka Rehna-Wastja uue koolimaja pühitsemine. Kirik oli uus ilus ehitus, kuid tal lasus ehitustöödiga 20.000 kuldrubla.

Kirikliku elu töstmiseks Järvaakandi kabeli juures korraldati nõnda, et õpetaja iga kuu viimisel pühapäeval, teisel pühäl suurte pühade ajal ja Suurel Neljapäeval kabelis jumalateenistust peab.

Õdeti tartoitusele „Lus Sauluraamat“.

Koguduse liikmeid õeldi olewat 13000 ümber; armulauast osa võtjaid oli aasta lõpul 9901. Seerimaja oli soldatite all, nii et sügisene peafool pidamata jäi.

Suure lisada oleks, et 27. augustil Hans Lamfeld, Kuusiku mõisast, surmatöödil õpetaja kätte andis oma testamendi ära kirja, milles ta kirikule ning kiriklikele asutustele pärandas 75.000 kuldrubla väärtpäberites.

1908. Kevadel, pärast soldatite lahkumist, puhastati leerimaja põhjalikult ja pühitseti peafooli pidamiseks.

18. mail oli esimene õnnistamispäeva, kus 87 tütarlast altari ees seisis; nende kingitus on meie ilus kuldõites altari piibel.

Musafis kombeks sai siis, ja on jäänud siamaani, waimuliku kirjanõuse: Piiblite, Sauluraamatute, Sutluseraamatute, Testamentide... kinkimine noortele inimestele altarilt õnnistamispäeva mälestuseks.

Kombeks sai ka eestikeelne erapeafool suwel, mis õige pea juure poolehõiu tõditi. 10. oktoobril oli õpetaja laulatus Ella Hübega, Ohukotsust, millest kogudus soojalt osa võditi.

Sügisel pühitseti Kodila uus koolimaja ja seati seal sisse üheklasiline ministeeriumifool; ka Raiküla fool muudeti kaheklasiliseks ministeeriumifooliks ja ehitati uus koolimaja.

1909. 1. juunil tekkis õpetaja majas tulekahju: korstnast langenud säde oli katuse põlema süüdanud, mis aga pea kustutati; kahju ei olnud kuigi suur.

Rõstri elumaja Järvaakandi kabeli juures hakatakse kohendamaks, et õster seal lahedamini tõdiks elada; muuseas puuritakse sinna kaetu, mis seal warem puudus. Sügisel muudeti Wastu fool kaheklasiliseks ministeeriumifooliks ja ehitati uus koolimaja.

1910. 1. jaanuaril suri teine kirikueestseisja, Joseph Baron Maydel, Maidlast. Tema hoolet koostati kindel õpetaja ja kõstri palgaleht, mis seni korratud olekus oli olnud. Luteks kirikueestseisjaks said Helmuth v. Lillensfeld, Rehnaast, ja Gerhard Baron Ferjen, Keawast, kes selleks ka jäid kuni koguduse korra uuenduseeni.

19. jaanuaril suri kiriku patron Rudolf v. Lillensfeld, Alust, kelle eestwõttel praegune ilus kirik on ehitatud.

Rapla kõstrimaja juures wiidi lõpule kõrwalhoonete kordaseadmised.

Surma il wõeti ette põhjalik puhastus: teed seati korda ja wanade puust wärawate asemele ehitati kaks paari raudwärawaid kitolist sammastega.

Õpetaja kirjutuskambri ehitati tulekindel müüritud kapp raud-uffega kirikuristikade ja raamatute hoiupaigaks.

Ka Järvaakandi kabeli juure ehitati uued wärawad kitolist sammastega.

Neljapähi wiimisel pühäl pühitseti Wennaste koguduse palkwemaja 100 aasta mälestuspäewa; õnnesoowijate hulgas oli ka praost R. Thomson Hagerist.

1911. Järvaakandi kabeli juures wõeti ette parandusi: lagunenud wundament kohendati üles ja kattised aknad seati korda.

Rapla furnuaia wärawad wärwititi üle ja said nii lõplikult walmsis. Peafooliõpilaste kingitusena sai Rapla altar paari ilusaid kõgeid küünlajalgu.

Keegi taluperenaine kinkis misjonitöö heaks 100 rubla — tol korral suur raha!

Sügisel pandi toime ülekohendatult korjandus kiriku ehitustööla kustutamiseks, mis sisse tõi 455 rubla 71 kop.

Wändra kurtummade koolis õppis 2 last koguduse kulus.

Suwel mõllas kihelkonnas külgehakkaw tõhuidõbi, mis paari kuu jooksul 27 inimest hauda wiis. 9. novembril lahkus surma läbi Sifelbi wõõrmünder Süri Riiga.

1912. 14. juunil suri Järvaakandi kabeli esimene kõster Saan Rafemets, ja kabel jäi jälle kõstrita. Rõstri kohustetõitmise tõditsid enestele wabatahtlikult lugijad wennad.

Suwisets peafooliõpilaste õnnistamispäewaks kingiti Lellapereft Julie Wilhelmine Starck poolt paar ilusaid küünlajalgu kiriku altarile 50 rbl. wäärtuses.

26. augustil peeti endiste aastate eestjule ülekohendatult lastepühja, ja seda seetõrd „Borodino päewa“ mälestuseks; osa tõditsid kõid kihelkonnas asuwad koolid, enam kui 1000 õpilasega. Ühendatud lastekoor laulis Järvaakandi koolijuhataja H. Konuõrbi juhatusel mitu ilusat laulu kirikus ja pärast wäljas peoplatsil; ei puudunud ka ühendatud puõkpillide koori ettefanded. — Pidõ oli lastele ja wanadele meeltõlendaw.

Surma läbi lahkus kolm kiriku wõõrmündrit: 19. webruaril Saan Eustig, Järvaakandist; 25. märtsil Saan Riismann, Dolast ja 9. septembril Süri Sawelli, Rabalast.

1913. Wõeti nõuks Järvaakandi kabelile soetama hakata uut orelit; aasta lõpuni oli selleks annetatud 170 rubla 75 kop.

1. maist peale on kabeli juures jälle kõster ametis. Rõstriks tuli Johann Ein, endine kooliõpetaja Wändraast.

Järvaakandi kõstri elumaja wõõrdati laudadega ja ehitati põhjalikult ümber seestpoolt. — Ehituskulus kandis kontwenti.

Et kirikumõisa põllud tvee all kannatawat is tvedeti nõuks neid truubitama hakata ja tehti sellega tutvul algust. Raha selleks saadi tarjamaa metfast, mis kontvendi otfusel ära müüdi 3000 rubla eest. Ura truubitada suudeti pooled põllud, sejt sõda tull tvahele ning raha faotas oma väärtuse.

Uga ka vaimupõllul tehti truubitamistööd: 9. septembril atvati alevikus kahellasiline kroonu algkool tvene õppekeelega. Koolijuhatajaks nimetati keegi õigeusuline eestlane, Anton Rünnapuu, kes olevat kiidelnud: „Kui mina Raplas 3 aastat töötan, siis on siin kõit tvenestatud“.

Ulu Palamullas ei olnud seni kooli. Sutve jookkul ehitati sinna uus nägus koolimaja, mis 2. detsembril õppetööks pühitseti.

Ka sel tutvul oli suurem lastepüha „Romaanovite juubeli“ puhul. Särvakandi kabelisse löi pikne, tvigastades torni ja ka kabelit feestipoolt. Rahju ei olnud kuigi suur ja parandati pea.

1914. Kevadiseks tütarlaste õnnistamispäevaks — 27. aprillil, sai kirikule ofaks ilus kingitus: peakooliõpilaste annetuste ja ühe foguduse liikme kingituse tõttu tvõimaldus ehitada põlvpint ja altaritvõre ilusate punasest plüüsiist katetega; maksma läks see kaunistus 185 rbl.

Sutvel löödi õpetaja elumajale uus findlikatus.

Kirikumõisa põldude truubitamine jatkus.

Saanipäevaks sai valmis praost Malmi hauaplatši fordaseadmine; maksma läks see töö 150 rbl., mis kaeti foguduse armastusandideft.

31. augustil oli Särvakandi kabeli uue orelil pühitsemine. Orel on ehitatud U. Lermanni töötojas Tallinnas ja maksis 550 rbl.

18. juulil algas sõda, mis järgnevatele aastatele oma tverise pilseri peale vajutas ja rahulikkude tööd ka foguduses suuresti takistas.

Ühe foguduse liikme poolt annetati 2 sajarublalist tvetelit kiriku heaks. Rapla Laenu- ja Hoiuühisus annetas 60 rbl. lastepeo heaks.

24. novembril suri Pihatu tvõõrmünder Hans Kuurmann.

Põua tagajärjel oli sügisel ikaldus.

1915. Sõda kestis edasi. 17. septembril saadeti õpetaja tvene tvõimude poolt maalt väljja, arvata tvastasti annetuste tvastutvõtmise pärast Leipzigi Misjoni Seltsi heaks. Fogudus jäi praosti hooldada.

16. novembril suri meie kiriku ehitusmeister Karl Rudolf Waldes — Sellapereft.

1916. 4. juulil jõudis õpetaja koju tagasi; nii siis oli ta foguduseft eemal pldanud olema ligi 9 kuud.

Surma läbi lahkus kolm kirikutvõõrmündrit: 6. märtsil Saan Ballase, Ohefakkust; 14. märtsil Mihkel Latenberg, Dolast ja 10. novembril Suhan Masfot, Härtust.

1917. See oli reivolutsioonistaasta. Elu foguduses — nagu igalpool — oli käärimas ja uusi tvorme otfimas.

14. märtsil suri Kuusiku Jira küla tvõõrmünder Saan Kuusemäe ja 8. juunil kauaaegne Baluküla tvõõrmünder Mats Mindau.

31. oktoobril pühitseti usupuhastuse 400 aasta juubelit. Eht küll ärtpäeto, tvõttis fogudus sejt pühast osa suurel hulgal. Kirik ja kabel olid pärgadega ilusasti ehitud. Mõlemas peeti juubeliljumalateenistust ja pärast päevakohaseid kõnesid.

1918. See aasta algas „enamuse“ tähe all. 5. jaanuaril tvõeti enamlaste poolt üle: kirik, abikirik, kirikumõisa maad ja majad, samuti ka õpetaja elato ja eluta inventaar. Kõit see tunnistati rahva omaks ja anti töölilste nõukogu tvallitsuse alla. Õpetajale jäeti kasutamiseks eluruumid siseseadega, faks sõiduhobust ning faks lehma. — Kuigi see kõit pärast tühistati, oli ometi õpetaja tvarandust ära raisatud ligi 2000 rbl. tväärtuses.

Jumalateenistuste pidamisele kirikus takistust teha ei juletud, eht küll olevat olnud otsustatud kirik muuta „rahvamajaks“.

Kirikueestfetsjad olid kodust ära, mingifuguseid kontvente enam ei peetud, sellepärast oli siis ka foguduse tväliline korraldus lagunemas.

Ka foguduse sifemises elus oli takistusi: usuõpetuse andmine koolides keelati ära, samuti ka lasteloetused külades; ometi pidas neid õpetaja edasi — rahva sootvil.

1919. Sel aastal sündis foguduse elus suur pööre: tvana foguduseftord, kontvendidiga eesotfas, langes ja asemele astus uus, demokraatlik fford.

20. juulil oli foguduse täisfogu koosolek kirikus, millest osa tvõttis 1188 täisealst foguduse liiget. — Koosolekul tvallitses pühalik tvalkus ning rahu. Esimese foguduse nõukokku tvalliti tvõõrmündrite fogu poolt ülesseatuud kandidaatideft: 1) Jüri Suurthal — Sifeldist, 2) Uadu Gesmann — Raplast, 3) Jüri Leidtorp — Ulu-Palamullast, 4) Kustas Sohne — Ulu-Metskülast, 5) Saan Welt — Rabalast, 6) Johannes Pädam — Kuusikul, 7) Hans Kallis — Balukülast, 8) Uadu Erma — Raiküla-Kaelast, 9) Hans Neljas — Härtust, 10) Jüri Radik — Kuusikul, 11) Hans Rindberg — Hagudist, 12) Mart Thomson — Selist, 13) Uadu Suurthal — Sifeldist, 14) Mart Vormelster — Sellapereft, 15) Jüri Leidtorp — Ulu mõisast, 16) Mihkel Martinot — Dolast, 17) Jüri Saar — Ohefakkust, 18) Suhan Kallis — Kodlast, 19) Jüri Woormann — Keatvast, 20) Hans Waldmann — Kuusiku-Balafelt, 21) Mats Salm — Kehinast, 22) Saan Wiikberg — Uust, 23) Jüri Raab — Sifeldist, 24) Eduard Lepp — Ohufokust, 25) Mart Kimmel — Särvakandist, 26) Kaarel Wend — Põllist, 27) Mats Saulep — Kehina-Wastjalt, 28) Uadu Masfing — Raiküla-Sipalt, 29) Hans Porismuh — Wahafõnnust ja 30) Saan Salm — Kehina-Koogimäelt.

Kirikupäeva saadikuis saib Jüri Suurthal ja Uadu Erma.

See nõufogu pidas oma esimehe koosseisus 17. augustil, kus juhatus valiti järgmises koosseisus: Siiri Suunnial — esimees, Madu Erma — esimehe abi, õpetaja Joosep Liito — laekahoidja, kõster Phillip Schütz — kirjatoimetaja. Kustas Sohne ja Hans Neljas, ametita liikmed.

Surma läbi lahkus kaks kirikutööormündrit: 21. jaanuaril Hans Kuito, Sellist, ja 18. novembril Mart Bormeister, Sellapereist.

1920. Sel aastal kaotati ära regulatiivmaksud ja mindi üle liikmemaksu süsteemile.

Aprillikuu lõpul tungisid wargad kahel korral kirikusse ja riisusid ära kõik kallihinnalised altarikatted, mis peafoolidõpilased mõne aasta eest armastusega kinkinud olid; kahju umbes 100.000 marka. Seerimajale taeti uus katus. 7.—11. detsembrini pidas piiblitõlke paranduse komisjon oma istanguid; koos olid: praost H. Põis, praost U. Westrén-Doll ja kohalik õpetaja. 20. detsembril lahkus surma läbi Hagudi tööormünder Hans Rindberg.

1921. Sel suvel laiendati Kapla furnuaeda: tiin maad wana aia ja maantee wahel wõeti furnuaia külge ning ehitati talle ümber korralik kivi müür raudwärawatega. Müüriksiwid wedas fogudus wabatahtlikult kohale, samuti ka kingitud lasinga puud. Kõik see tööd läks maksma 95.000 marka, mis furnuaia plaatside müügist taeti.

Uue furnuaia pühitsemine oli 4. septembril, mida toimetas piiskop S. Ruff, praost R. Thomson'i ja kohaliku õpetaja kaasabil.

Kabeli lõstri, Johann Ermi asemel, kes 31. jaanuaril 1920 ametist oli lahkunud, walis fogudus 16. mail uueks lõstriks Madis Rootmanni — Rakverest, kelle Konsistoorium 11. juunil ametisse finnitas.

Särtwafandi kabeli juures wiidi lõpule torni uuestikamine ja tehti muud parandustöid.

Sügisel tärkas eslu Eesti Misjoni Seltsi haruühing Waltus.

1922. Jälle oli fogudus sunnitud ette wõtma suurema ehituse: ristid kirikutornide otjas tulid uuendada. Wanade kõdunenud puuristide asemel otjustati asetada raudristid punasest wasest kattega. Ristid walmistati Tallinna sadamatehases, ehitusmeister Harald Holdblumi joonistuste järele, kes ka nende ülespanemise enesele wõttis. Kõik see tegi fogudusele kulu 200.000 marga ümber. 15. oktoobriks olid ristid paigal, ja fogudus wõis seda meele tuletada tänujumalateenistusega, millest osa wõttis ka praost R. Thomson.

Särtwafandi kabeli juures ei olnud furnuaeda, see puudus otjustati kõrvaldada. Osteti otse kabeli eest tiin maad, tehti aed ümber ja pühitseti ta matmispaigaks 10. detsembril.

Beeti esimest praostkonna sinodit Kaplas, mis algas 23. aprillil piduliku jumalateenistusega kirikus.

Kohaliku lõstri algatusel muretsuti kabeli juures altarile ja kantslile ilusad wiilased katted.

1923. Seerimaja puhastatakse ja wärwitakse seestpoolt; ehitatakse ümber üks magamistuba korralikuks köögiks, mis seal enne puudus. Seerisaali ostetakse harmoonium, et laulu õpetus peafooli ajal oleks wiljakam.

30. septembril awati ja pühitseti Kapla kiriku juures sõdurite mälestusammas suure pidulikkusega; pühitsemist toimetab piiskop S. Ruff. Osa wõttas oli ka palju kõrgemaid wabariigi esindajaid. Samba jalasse on raiutud 142 langenud sõduri nimed mälestuseks ja meeletuletuseks tulewatele põlwelede. Sammas läks maksma 300.000 marka.

Ketwadel wõeti foguduse maad ringkonna walitseja poolt üle, jäeti aga foguduse kasutada.

Suwiseks peafooliks ilmus trükkist kohaliku õpetaja poolt koostatud „Peafooli õpetus“ ja on tarwitusel siamaani hea eduga.

Suwi oli wäga wihmane ja see tõi enesega kaasa üldise italduse.

1924. Särtwafandi kabeli juures wiidi lõpule uue furnuaia korraldus seega, et eeskülge, wastu kabelit, korralik kivi müür ilusate wärawatega ehitati.

Kolmandal Kristuse tulemise pühäl, 14. detsembril pühitseti usupuhastuse meele juure tuleku 400 aasta juubelit. Kirik oli wanikutega ehitatud. Suttustasid praost R. Thomson — Hagerist ja õpetaja U. Rõõgardaal — Keilast.

17. weebruaril lahkus surma läbi nõufogu esimehe abi ja kauaegne kirikutööormünder, Madu Erma, Raikülast. Mälestus selle armsa wenna tööst on foguduses elaw.

1925. Ketwadel ehitati Kapla furnuaiale korralik puurkaew, et lilledel kastmiseks haudadel wett käepärast oleks.

Kõstri elumajale kabeli juures taeti uus katus ja tehti seal muud parandusi. Kingiti Sellapereist Kaljo Bormeistri mälestuseks paar küünlajalgu kabeli altarile, ja Särtwafandi wabrikust tweerand kasti klaasi afende parandamiseks.

Sügisel awati Rehna mõisas kõrgem majapidamise kool tütarlastele.

28. novembril suri nõufoguliige ja endine tööormünder Siiri Radik, Kuusikult.

1926. Et kiriku walmissaamisest 25 aastat möödus, siis wõeti ette kiriku sissemine remont ja wärwimine, mis 133.000 marka maksma läks. Suubelit ennast pühitseti 8. augustil piduliku jumalateenistusega, millest osa wõtsid: piiskop S. Ruff, praost R. Thomson ja õpetaja U. Rõõgardaal, wiimased abikaasadega. Paljud naaberfogudused sootwisid õnne kas saadikute kaudu wõdi kirjateel.

Samaks puhuks remonteeriti ka õpetaja majas trepp, eeskoda ja saal. Aasta jooksul lahkus surma läbi kaks foguduse wanemat: Siiri Raab Sitledist, ja Jaan Salm, Rehmast.

1. juulist hakkas maksma riigi ja kiriku lahutuse seadus, ning seati sisse kodanlik registreerimine.

Roguduse täisfogu võttis vastu ühel päeval kirikupäeva poolt väljatöötatud normaalspõhikirja, mis Siseministeriumis õigel ajal registreeriti ja mille alusel kogudus nüüd töötab.

Roguduse sootvile vastu tulles hakkas kohalik õpetaja perekonnaseisu ametnikuks, ja registreerib kõiki perekonnaseisu muudatusi kihelkonnas.

Rapla alevikus valmis uus nägus koolimaja.

24. jaanuaril juri äkki südamerabandusse kohaliku õpetaja ainus poeg Heino, mis koguduses laiallalt kaastundmust esile kutsus.

1927. 17.—20. märtsini korraldati koguduses esimest korda evangeeliasfiooni päevad kindla kava järele. Kuulutustunde peeti eriti kaugemates kihelkonna nurkades. Kuulutajaks olid: praost R. Thomson — Hagerist, õpetajad H. Hanson — Tallinnast ja R. Hoffmann — Ridalast, köster J. Mürk — Kärust, kohalik õpetaja ja lugijad vennad.

Suvel ehitati põhjalikult ümber kirikumõisa laudad ja tall, mis nüüd kõigiti korras on.

16. oktoobril mälestas kogudus kirikumehe, Mats Wachtmanni, koguduse vanema, Siiri Lelldorpi ja köster, Philipp Schütsli ametistvõime tähtpäält. Kirikumehele, kes 40 aastat kogudust ustavalt teeninud, annetati altari ees hõbedane rinnarist päevakohase pealkirjaga, koguduse vanemale ilukõites Piibel ja köstrile rahalise kingitusega. Samal korral annetati koguduse nõukogu poolt ka õpetajale hõbedane ametirist ketiga 20-aastase töö mälestuseks koguduses.

Töötati välja ja pandi maksma kindel „Roguduse kodulord“.

1928. Suve jooksul ehitati Rapla furnuuaia väravasse ilus tohima ja vahel eluforteriga ja suurema ruumiga, kus furnumatjad võivad leiba võtta ning ennaft soojendada; pandi ka ametisse furnuuaivat.

Ketvadel viidi lõpule võõrandatud koguduse maade planeerimine ja jaotamine; kogudusele jäeti 49,66 hektari.

Sügisel hakati ehitama uut Rapla-Wirtsu raudteed.

Surma läbi lahkus kaks koguduse vanemat: 14. jaanuaril Mart Rimmel — Särwakandist ja 9. veebruaril Eduard Lepp — Ohukotsust.

1929. 26. veebruaril pühitses kohalik õpetaja oma 25. aasta ameti juubelit. Tänujumalateenistust pidas piiskop J. Ruff, praost R. Thomsoni ja õpetaja R. Bidderi kaasabil. Õnnesootviate hulgas oli ka endine riigivanem Jaan Tõnisson. Õpetaja sai kallihinnaliste kingituste osaliseks ametivendade ja Rapla aleviku kithelkonna poolt. Kirjalikke õnnesootve oli enam kui sada.

25. augustil pühitseti Lutheri Väikese Katekismuse 400 aasta juubelit tänujumalateenistusega, kus jutustas praost H. Böld Tallinnast. Särwakandi kabel sai vanaks 75 aastat, kuid kogudusel oli — kithelkonna aegade pärast — võimalik ette võtta vaid poole katuse ja torni katmist tsinkplekiga; muud korraldused pidid jääma edaspidiseks.

Raplas ehitati ümber ja seati korda õpetaja töölistemaja. Kõrri-majale kaeti pool katust tsementkividega.

Sügisel sai Rapla alevik endale elektritestijaama.

Kohalik koguduse vanemal: Hans Waldmannil — Kuusikul, ja Rostas Sohnel — Muust, möödus 25 aastat koguduse ametis, mida kogudus tänuga meele tuletas.

1930. Ketvadel tuli esimest korda ette, et õpetaja haiguse pärast jumalateenistust pidada ei saanud; see oli Suurel Reedel. Meesõudmise pühade ajal täitis õpetaja kohuseid direktor E. Raudkepp Tallinnast.

11.—13. augustini pidas piiblitõlke paranduse komisjon oma istanguid; osa töid endised.

7. septembril oli Rugsburgi usutunnistuse 400 aasta juubeli pühitsemine ühes laste jumalateenistusega kirikus.

Sügisest õppeaastast alates võttis õpetaja koolivalitsuse ettepanekul enesele usuõpetuse tundide andmise testkooli klassides Rapla algkooli juures.

2. veebruaril pühitseti 10 aasta rahulepingu sõlmimise mälestusepäeva Eesti ja Wene vahel piduliku jumalateenistusega kirikus, millest osa töidid kait kihelkonna organisatsioonid lippudega.

1931. 8. jaanuaril juri Rapla kirikumees — Mats Wachtmann, kes kogudust teeninud oli 43 aastat.

1. mail pühitseti Kehtna uus koolimaja.

Suvel peeti kontsertjumalateenistust ja koraalipüha professor A. Topmanni õhutusel ning kaasabil, mis võimaldasid kogudusele kuulda head kirikumuusikat; — fissetulek laululehedest läks Rapla uue orelile heaks.

Õpetati Rapla kõrri-maja katmine, ja alustati õpetaja elumaja katmist tsementkividega.

Suive jooksul ehitati Rapla Hispaania vanas „Allu kõrtsi“ asemele endale uue moodsa maja, mis aleviku ilu suuresti tõstab.

Särwakandi kabeli altari paari ilusaid kolmeharalisi künla-jalgu koguduse armastusandidest.

1. detsembril arvati korralik liikumine uuel Rapla-Wirtsu raudteel. Rapla kihelkonna piirides on nüüd 6 raudteejaama.

Kirjutati ümber ja seati fisse uued ülevalititud perekonna nimekirjad seitsmes köites.

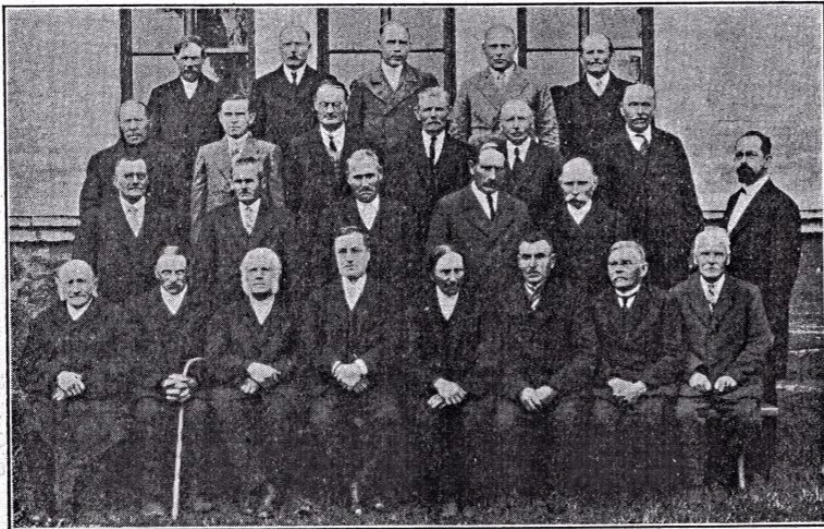
1932. Sattuti õpetaja elumaja katmist, nii et nüüd üks pool majast lõplikult on kaetud.

8. juulil juri kauaaegne revisjoni komisjoni esimees Jaan Lensmann, keda kogudus tänumeelile mälestab; osatõdit matmisest oli õige elav.

19. juunil oli jälle kontsertjumalateenistus; laulis Tallinna Meeslaulu Seltsi koor professor Topmanni juhatusel.

15.—20. augustini peeti piiblitõlke paranduskomitee istanguid; osa töidid: piiskop J. Ruff, praost H. Böld, praost A. Westrén-Doll, õpetaja H. Kofamägi, keeleteadlased mag. J. Alavik ja professor A. Saareste ning kohalik õpetaja.

Koolide juhtes oleks veel nimetada, et järe tulnud on: Easte-kodu ja algkool Raiküla mõisas, karjakastvatu, kool Kuusiku mõisas, algkool Järvaakandi vabrikus, asutatakse majanduslik keskkool kõrgema majapidamise kooli juure Rehna mõisas. Ilmetiitud on Alu kool Alu mõisa härrastemajja ja Rehna-Wastja kool Keatva alevikku, raudtee-jaama juure. Uus koolimaja ehitati ka Ohetaku. Siis töötab kihelkonnas veel hulk üldharidusliku kui ka majandusliku sihiga organisatsioonid ja ühinguid.

Roguduse juhatus ja nõukogu.

Pildil puuduvad: Jüri Tellmater, Jüri Enfelberg, Martin Oppi, Mart Riisa, Tõnis Sullatatto, Hans Leander, Kaarel Strandberg, Mihkel Martinov, Hans Kallis, Jaan Welt, Hans Puni.

Roguduse teenistuses on praegu:

Õpetaja Joosep Liiv,
 kõster Phillip Schüh, Raplas,
 kõster Madis Roofmann, Järvaakandis,
 kirikumees Jaan Wachtmann, Raplas,
 kirikumees Jaan Kleemann, Järvaakandis,
 furnuaiaaht Rudolf Rosimannus, Raplas.

Nõukokku kuuluvad: 1) Jüri Suurthal, Sifeldist,
 2) Mihkel Botverus, Sifeldist,
 3) Hans Waldmann, Kuusikult,
 4) Jüri Tellmater, Kuusikult,
 5) Jüri Enfelberg, Kuusikult,
 6) Jaan Masing, Raplast,
 7) Rudolf Rosimannus, Raplast,

- 8) Kustas Sohne, Alust,
- 9) Martin Oppi, Alust,
- 10) Mart Riisa, Ohutoikust,
- 11) Kaarel Wend, Põllist,
- 12) Tõnis Sullatatto, Kodilast,
- 13) Hans Leander, Selist,
- 14) Kaarel Strandberg, Hagudist,
- 15) Mihkel Martinov, Dolast,
- 16) Hans Rõrtsini, Waltust,
- 17) Hans Puni, Waltust,
- 18) Hans Neljas, Härtust,
- 19) Jüri Woormann, Keatvast, ✓
- 20) Alexander August Luisk, Keatvast, ✓
- 21) Hans Kallis, Palukülast,
- 22) Mats Salm, Rehmast, ✓
- 23) Otto Mahoni, Rehmast, ✓
- 24) Juhan Start, Lellapereist, ✓
- 25) Tõnis Hamburg, Järvaakandist,
- 26) Juhan Riiga, Järvaakandist,
- 27) Jüri Bütt, Wahakõnnust,
- 28) Hans Kutser, Raikülast,
- 29) Karl Lukas, Raikülast,
- 30) Jaan Welt, Rabalast,
- 31) Juhan Sohne, Alust,
- 32) Jaan Alu, Ohetakust. ✓

Juhatusel liikmed on: Jüri Suurthal, esimees,
 Hans Neljas, esimehe abi,
 õpetaja Joosep Liiv, laetahoidja,
 kõster Ph. Schüh, kirjatöimetaja,
 Juhan Start, Kustas Sohne, Jaan Masing.

Kirikupäeva saadikuid on: Jüri Suurthal ja Madis Roofmann.
 Revisjoni komisjoni moodustavad: Juhan Hamburg, Eugen Saak, Johannes Sohne, Jaan Rütman.

Selle aja sees koguduses sündis ja ristiti: 5323 last;
 peakoolis käis ja õnnistati: 4685 noort inimest;
 laulatati: 1723 paari;
 suri ja maeti: 5188 inimest;
 armulauast võttis osa: 174.274 inimest;
 nende seas võeti tõdus armulauale: 2289 inimest;
 koguduse nimekirjas seisab praegu: mehi 5261
 naisi 5602

kokku 10863 inimest.

Ametlike kirju läks välja: 21568.

Registreerimisakte koostati — alates 1. juulist 1926 — üldse: 1979.

See oleks nagu välimine raam, milles on liikunud koguduse elu viimase 25 aasta kehtusel. Kuidas edenenud ja arenenud on sise-

mine elu, foguduse ivaimulif ja ufuelu, fef teab fuidametetundja Sumal, kes ford igalife kaeft aru parib; aga-meie ufume: Sumala fona ei tule tagafi tuhjalt.

„Ei mitte meile, Jehootva, ei mitte meile, waid oma nimele anna au, oma armu parast, oma truuduse paroft!“ Laatu. I. 115, 1.

Joofep Liitv,
Rafla foguduse opetaja.

Opetaja Joofep Liitv 1932. a.

Jun.alateenistuse laulud

16. oktoobril 1932.

„Meie täname find, Sumal,
meie täname find!“
Laatu. 1. 75, 1.

I.

Wiisil: Au, kiitus olgu igawest. 199.

Jehootvat kõigest fuidamest. Ma kiidan foguduses, Ma laulan tema tegudest, Ta wäest, austusest. Oh seda pangem tähele, Mis imet oma rahwale. Ta suurest armust teinud.

Seft mälestuse seadnud ta On oma imeööle: Eks kuulda päetwast päew ei saa, Eks öö ei ütle ööle, Et tema kõige armu juur, Et kõik ta töö ja tegu suur, Et õnn kõik temast tuleb?

Meid toidab taewa mannaga, Kui kõrwest läbi käime, Meid taljust weega joodab ta, Kui tee peal januneme. Ei ilalgi ta unusta, Mis üksford töotanud ta Siin oma lastel' anda.

Jehootva kartus hafatus On õige tarkusele; See tõest' on taunis juhatus Siin kõrwes käijatele; Seft tema au ja heldus ka Jääb igawesti muutmata; Et laulgem halleluuja!

II.

Wiisil: Surmalaps on inimene. 296.

Kuidas, wägede Jehootva, Pean küllalt kiitma find? Eks, mu Sumal, Walmu wäega Kõrgest ise täida mind. Smetargad on ju nõud, Imesuured sinu teod. Tuhat tänu kõigest wäest Laulan sulle selle eest.

Mind ta oled ihti kannud Kotkatiitvul heldeste, Imeabi mulle annud, Kui mul oli kitsas käe. Sulas ära kõik mu rammu, Siis ja hoidsid minu sammu. Tuhat tänu kõigest wäest Laulan sulle selle eest.

Tuhat tänu laulan sulle, Isfand Sumal, kõigest wäest! Rohke abi tuli mulle Siinamaale sinu käest. Mind ta edaspidi sinna Laetwa poole aita minna, Kus siis ifka igawest' Laulan sulle fuidamest.

III.

Omäl wiisil. 141.

Oh anna tuhat teelt ja mulle Ja tuhatfordseks tee mu suu! Siis tuhat laulu laulan sulle, Mu Isfand, ja ei teegi muud Kui et ma kiites kuulutan, Mis kallist armu sinult saan.

Oh et mu keel ja sinna kostaks, Kust päike paistab hiilgades! Et tänades mu iveri woolaks Nii kaua kui hing ihu sees, Wiiks kiitust wiimne iveritlk, Toots tänu iga filmapilk!